

ХОЛСИМ БЪЛГАРИЯ АД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА И
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2016 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ

Обща информация
Доклад за дейността i
Доклад за плащанията към правителства vii
Доклад на независимия одитор до акционерите на Холсим България АД 1
Отчет за всеобхватния доход 6
Баланс 7
Отчет за промените в собствения капитал 8
Отчет за паричните потоци 9
Пояснителни бележки
1. Корпоративна информация 10
2.1. База за изготвяне 10
2.2. Обобщение на съществените счетоводни политики 11
2.3. Промени в счетоводните политики и оповестявания 23
3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения 26
4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано 28
5. Приходи и разходи 31
5.1. Други приходи 31
5.2. Разходи за материали 31
5.3. Разходи за външни услуги 31
5.4. Разходи за възнаграждения и осигуровки 32
5.5. Други печалби, нетно 32
5.6. Финансови приходи и разходи 32
6. Данък върху доходите 33
7. Имоти, машини и оборудване 35
8. Нематериални активи 36
9. Инвестиции 37
9.1. Инвестиции в дъщерни предприятия 37
9.2. Инвестиции в асоциирани предприятия 38
10. Материални запаси 38
11. Търговски и други вземания 39
12. Парични средства 40
13. Основен капитал и резерви 41
14. Заеми от банки 41
15. Провизии 42
16. Доходи на персонала при пенсиониране 43
17. Търговски и други задължения 45
18. Оповестяване на свързани лица 45
19. Разпределени дивиденти 49
20. Ангажименти и условни задължения 49
21. Цели и политика за управление на финансовия риск 50
22. Оценяване на справедлива стойност 53
23. Справедлива стойност на финансови инструменти 53
24. Събития след датата на баланса 54

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Управителен съвет
Райничка Цветкова
Тодор Костов
Васил Дойчинов
Росен Папазов
Мая Маринова
Ивайло Божков

Изпълнителни директори
Тодор Костов
Райничка Цветкова

Надзорен съвет
Евгени Евгениев
Фабрицио Анжело Оливарес
Пиер Мари Сантяго Делепланк

Седалище и адрес на управление
с. Бели извор, общ. Враца

Регистър и регистрационен номер
Национален регистър БУЛСТАТ, номер 816089656

Правни консултанти
„Футекова, Христова и Томешкова" ООД
АД „Тонов и Климентова"

Обслужващи банки
ИНГ-Банк АД, София
Сосиете Женерал Експресбанк АД
БНП Париба, клон София

Одитор
„Ърнст и Янг Одит" ООД
Полиграфия Офис Център
бул. „Цариградско шосе" № 47А, ет. 4
София, 1124

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Ръководството представя своя годишен доклад и годишния финансов отчет към 31 декември 2016 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз. Този финансов отчет е одитиран от Ърнст и Янг Одит ООД.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Дружеството е регистрирано в България. Основната му дейност е свързана с добив на полезни изкопаеми за производство на клинкер и цимент, производство на цимент и други строителни материали, вътрешна и външна търговия с цимент, клинкер, варовик, инертни материали и други строителни материали.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

Резултати за текущия период

Резултатите от дейността на Дружеството за 2016 г. са положителни. Реализирана печалба преди данъци в размер на 8,804 хил. лв.

Продължаващият спад през 2016 г. на консумацията на цимент на вътрешният пазар неизбежно се отрази на продажбите на компанията Холсим България за 2016 г. С цел да се компенсира това неблагоприятно влияние множество инициативи в посока оптимизиране на разходите бяха предприети и осъществени през 2016 г.

Анализ на финансови и нефинансови показатели

През 2016 г. има спад в приходи от продажби на цимент, който се дължи основно на свиването на вътрешния пазар и липсата на инфраструктурни проекти, както и спад в приходите от продажба на клинкер. Забелязва се и спад в продажбите на бетон, което е силно повлияно от липсата на инфраструктурни проекти и конкуренцията.

През 2016 г. има намаление на разходите в Дружеството, дължащо се на силен мениджърски контрол и непрекъснато оптимизиране на разходи за производство, дистрибуция, административни и други.

Краткотрайните активи за 2016 г. са 19,766 хил.лв, а за 2015 г.- 21,997 хил. лв, което е намаление спрямо 2015 г. в размер на 2,231 хил. лв.

Материални запаси- изменението е посочено в бележка 10.
Предоставените заеми на свързани лица са посочени в бележка 18 като имаме намаление в размер на 3,157 хил. лв
Търговски и други вземания- намаление с 259 хил. лв, посочено в бележка 11.

Краткосрочните пасиви за 2016 г. са 22,930 хил. лв, а за 2015 г.- 19,793 хил. лв, което е увеличение спрямо 2015 г. в размер на 3,137 хил. лв.

Търговски, други задължения и провизии- намаление с 392 хил. лв (бележка 17).
Заеми от свързани лица- увеличение в размер на 385 хил. лв.: заем към Холдерфин (бележка 18)
Заеми от банки- увеличение в размер на 3,282 хил. лв (бележка 14)

Дивиденти и разпределение на печалбата

На 16 юни 2016 г., Общото събрание на акционерите реши да бъдат разпределени дивиденти в размер на 10,891 хил. лв. (през 2015 г.: 8,255 хил. лв.).

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Структура на основния капитал

Акционери	Участие (%)	Брой акции	Номинална стойност (хил. лв.)
Холсим Аусландбетайлигунгс, Германия	99.97	1,093,034	1,093
Физически лица	0.03	369	-
	100.00	1,093,403	1,093

Към 31 декември 2016 г. Холсим България АД има участия в следните дружества:

- Дъщерни дружества: Холсим Кариерни Материали АД, Холсим Кариерни Материали Пловдив АД, Джиосайкъл България ЕООД (с предходно наименование Екорек България ЕООД), Холсим Кариерни Материали Рудината АД, Врис ЕООД (под-дъщерно дружество чрез Холсим Кариерни Материали АД);
- Асоциирани дружества: МДЗ Балша АД, Транспорт строй АД;

Инвестициите в дъщерни и асоциирани дружества се отчитат по цена на придобиване в индивидуалния финансов отчет на Холсим България АД.

Информация в областта на екологията

От края на 2015 г. е в сила актуализирано Комплексно разрешително (КР) на Холсим (България) АД, площадка Бели извор. Към всички точкови източници на емисии във въздуха на заводската площадка на Холсим (България) АД има изградени ръкавни филтри като пречиствателни съоръжения. Холсим (България) АД има разработена организационно- екологична програма, включваща мерки за ограничаване и предотвратяване на неорганизираните емисии.
Емисиите от газове във въздуха – въглероден оксид, ЛОС без метан, азотни оксиди, серни оксиди, хлор и неорганични съединения (като HCl), фини прахови частици за комина на пещта, както и фини прахови частици за част от някои източници на емисии (въглищна мелница, клинкер охладител, циментови мелници 1, 2 и 3) се измерват от оборудването за непрекъснат мониторинг на емисиите във въздуха. През 2016 г. наред с непрекъснатия мониторинг на емисиите, които се извършва в завод Бели извор, беше извършена от „СЖС БЪЛГАРИЯ" ЕООД измервания на място, взимане и лабораторни анализи на проби от отпадъчни газове от комина на пещта за производство на циментов клинкер. Измерени са следните показатели: температура, влагосъдържание, кислород, скорост на газовия поток, дебит на отпадъчните газове, въглероден оксид, въглероден диоксид, азотни оксиди, серен диоксид, общ органичен въглерод, полихлорирани дибензодиоксини дибензофурани, общ прах, хлороводород, флуороводород, тежки метали (Cd, Ti, Hg, Sb, As, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, Ni, V, Hg), бензен и амоняк. Определянето на показателите, описани по-горе е извършено в два технологични режима на работа на инсталацията, както следва: на 19.09.2016 г., 21.09.2016 г. и 07.12.2016 г.- Директен режим (при функционираща ротационна пещ за циментов клинкер и при спрени ролкова преса и топкова мелница) и на 20.09.2016 г. и 07.12.2016 г.- Комбиниран режим (при едновременно работещи ротационна пещ за циментов клинкер, ролкова преса и топкова мелница)
През 2016 г. беше актуализирано разрешителното за мониторинг на емисии на парникови газове на Холсим България (АД), площадка Бели извор.
Холсим (България) АД има издадени разрешителни за водоползване от Басейнова Дирекция Дунавски район за ползване на води за производствени нужди и охлаждане от каптиран извор "Бели Извор" и язовир "Станьов дол".
Фирмата има сключен договор с експлоатационното предприятие "В и К"- Враца за ползване на вода за питейно-битови нужди.

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Количествата използвана вода се измерва от измервателните устройства за отделните потоци вода. Извършва се мониторинг на водите и почвите, в съответствие с изискванията на Комплексното разрешително на инсталацията.
По отношение на отпадъците, се спазват изискванията на КР по отношение на приемане, складиране, оползотворяване на отпадъци, като за отпадъците от опаковки е сключен договор с организация за управление на отпадъци от опаковки Екобулпак.

Информация, свързана с персонала

Дейностите, свързани с персонала са организирани съгласно действащата нормативна уредба в България, както и с въведените корпоративните правила на Холсим
Видовете разходи за персонала са посочени в бележка 5.4.

В дружеството има разписана процедура, която регламентира процесите по набиране и подбор на кандидатите за определено работно място.

Обученията са инвестиция на компанията в човешкия капитал, насочена към усъвършенстване и развитие на компетенции, знания и умения. Провеждат се обучения за поддържане и повишаване на квалификацията, необходима за работното място и длъжност, както и обучения по ЗБР по корпоративните правила на Холсим и др.

Безопасност и Здраве при работа

Дейностите по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд са организирани съгласно действащата нормативна уредба и стандартите на „Лафарж Холсим"

В Дружеството има назначено на трудов договор лице, което изпълнява функциите на орган по безопасност и здраве. Сключен е договор със Служба по трудова медицина. Съвместно с нея е проведена оценка на риска, базирана на експертна преценка и проведени измервания на факторите на работната среда (шум, прах, вибрации, осветеност). Приета е програма за минимизиране и контрол на риска. В дружеството функционира комитет по условия на труд. Осигурени са специално работно облекло и лични предпазни средства. Чрез измервания от акредитирани лаборатории периодично се контролира състоянието на техническите мерки за осигуряване на електро безопасността. Ежегодно работещите преминават профилактични медицински прегледи, а резултатите от тях се анализират с оглед предприемане на навременни мерки за предотвратяване на тежки заболявания.

Голяма част от дейностите по здраве и безопасност през 2016 година бяха свързани с изпълнението на задачи от Годишния план за подобрение на безопасността, който бе съгласуван и одобрен от ръководителя по ЗБР за регион Европа на ЛафаржХолсим.

Основните реализирани задачи по плана бяха :
Въвеждане на практиката „Лична ангажираност към безопасността" – ръководители на всички нива извършват наблюдения на различни дейности и обсъждат с работещите констатираните добри практики, допуснатите грешки и възможностите за подобрение
Обучение „Безопасността като личен избор" (Safe by choice). Обучението има за цел мотивиране и създаване на вътрешна убеденост у ръководителите и работещите относно спазването изискванията по безопасност
Провеждане на обучения относно работа на височина, работа в ограничени пространства и изолиране и блокиране на енергийните източници
Допълнително обезопасяване на гумено-транспортни ленти- с цел намаляване на риска от злополуки, свързани с въртящи се части и механизми
Извършен ремонт на мостов кран, така че да се гарантира здравината на конструкцията му.

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Провеждане на одити и последващи обучения за работещите от външни фирми на територията на завода
Провеждане на обучение „Разумно шофиране" за шофьорите от фирми-подизпълнители, превозващи насипен и пакетиран цимент
Значими мерки бяха предприети и по отношение риска от термични травми, при евентуален контакт с горещ материал (сурово брашно). Бяха осигурени допълнителни специални защитни облекла и въведена система за контрол на достъпа в опасните зони.
За предотвратяване на инциденти се организират допълнителни обучения.

СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

Всички важни събития след датата на финансовия отчет за оповестени в бележка 24 на приложимия годишен финансов отчет.

СТОПАНСКИ ЦЕЛИ ЗА 2017 ГОДИНА

Основните цели, които ръководството си поставя за 2017 г. са:
- Поддържане на пазарните позиции
- Продължаване на предприетите през 2016 и предходните календарни години множество инициативи в посока оптимизиране на разходите
- Увеличаване на използваните алтернативни енергийни и суровинни източници
- Удължаване срока на концесионите договори на Холсим България АД за кариера за добив на варовик и кариера за добив на мергел.

ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ
През 2016 година Дружеството няма извършени действия в областта на научноизследователската и развойна дейност.

НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Дружеството няма клонове.

ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ПРЕДПРИЯТИЕТО ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Използваните от предприятието финансови инструменти са посочени в бележка 21 на приложения финансов отчет.

УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно действащия Търговски закон в България, към 31 декември 2016 г., Холсим България АД е акционерно дружество с двустепенна система на управление.

Към 31 декември 2016 г., Надзорният съвет се състои от следните членове:
1. Евгени Евгениев
2. Пиер Мари Сантяго Делепланк
3. Фабрицио Анджело Оливарес

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Към 31 декември 2016 г., Управителният съвет се състои от следните членове:

1. Райничка Цветкова
2. Тодор Костов
3. Васил Дойчинов
4. Росен Папазов
5. Мая Маринова
6. Ивайло Божков

Изпълнителни Директори на Дружеството са Райничка Иванова Цветкова и Тодор Дончев Костов.

Информация по чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон

През 2016 г. Дружеството не е прехвърляло собствени акции. Към 31 декември 2016 г. Холсим България АД не притежава собствени акции.

Членовете на Надзорния и Управителния съвет не притежават акции или облигации на Холсим България АД или права за придобиване на акции и облигации на Дружеството.

Членовете на Надзорния и Управителния съвет не участват в български търговски дружества като неограничено отговорни съдружници.

Членове на Съвета на директорите, които притежават повече от 25% от капитала на други български дружества: Тодор Дончев Костов – 50% „Строй-цем" ООД.

Членовете на Надзорния и Управителния съвет участват в управлението на други български дружества, както следва:

Тодор Костов - Холсим Кариерни Материали АД, Холсим Кариерни Материали Пловдив АД, МДЗ Балша АД; Холсим Кариерни Материали Рудината АД, Транспорт строй АД, Строй-цем ООД; Сдружение Българска Асоциация на Циментовата Индустрия (БАЦИ).
Райничка Цветкова - МДЗ Балша АД;
Васил Дойчинов – Стройкомплект АД;
Евгени Евгениев - ЗММ-Враца АД, РПВ-2001 ООД, Александреа Инвест груп ООД;
Пиер Мари Сантяго Делепланк и Фабрицио Анджело Оливарес не участват в управлението на други български дружества.

През 2016 г. членовете на Надзорния и Управителния съвет не са сключвали договори с Холсим България АД, които излизат извън обичайна дейност на Дружеството или се отклоняват съществено от пазарните условия.

Възнаграждението на ключовия ръководен персонал на Дружеството е оповестено в бележка 18 на приложения годишен финансов отчет.

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, както и за резултатите от неговата дейност и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2016 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

Тодор Костов
Изпълнителен директор
Холсим България АД
с. Бели Извор
3 май 2017 г.

ХОЛСИМ (БЪЛГАРИЯ) АД
с. БЕЛИИЗВОР

ДОКЛАД ЗА ПЛАЩАНИЯТА КЪМ ПРАВИТЕЛСТВАТА

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

През 2016 г плащанията към правителствата са:

Правителство, към което е извършено плащането	Вид плащане	Общ размер на плащанията към правителството в хил.лв. (без ДДС)
Министерство на енергетиката	Права върху продукцията-концесионна такса	92
Национална агенция за приходите	Данък върху доходите	1,364
Общ размер на извършените плащания към правителство на Република България		**1,456**

През 2017 г. Дружеството не е извършвало следните плащания към правителства:

1. авторски, лицензионни и сродни на тях права;
2. дивиденти;
3. бонуси за подписване на договор, откриване и производство;
4. лицензионни такси, наеми, такси за регистрация и други възнаграждения за лицензи и концесии;
5. плащания за инфраструктурни подобрения.

През 2017 г. Дружеството не е извършвало плащания в натура към правителства.

Ръководството на Дружеството потвърждава, че годишният доклад за плащанията към правителствата отразява същността, а не формата на съответните плащания или дейности.

Тодор Костов
Изпълнителен директор
Холсим България АД
с. Бели Извор
3 май 2017 г.

ХОЛСИМ (БЪЛГАРИЯ) АД
с. БЕЛИ ИЗВОР

Ърнст и Янг Одит ООД
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
София 1124

Централа: +359 2 81 77 100
Факс: +359 2 81 77 111
ey.com

Доклад на независимия одитор

До акционерите

На „Холсим България " АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на „Холсим България" АД („Дружеството"), включващ баланс към 31 декември 2016 година, отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни бележки към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2016 година и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет". Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Член на Ърнст и Янг Глобал

Ърнст и Янг Одит ООД
седалище и адрес на управление в гр. София
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
ЕИК: 130972874, ДДС No: BG130972874
BGN IBAN: BG48 UNCR 7000 1520 6686 91
SWIFT/BIC: UNCRBGSF в Уникредит Булбанк АД

Building a better working world

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността и доклад за плащанията към правителствата, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа, в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Building a better working world

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

Building a better working world

- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него", по отношение на доклада за дейността и доклада за плащанията към правителствата ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България- Институт на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС), издадени на 29 ноември 2016 година / утвърдени от нейния Управителен съвет на 29 ноември 2016 година. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Building a better working world

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
в) Докладът за плащанията към правителствата за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставен и изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит" ООД:

Даниела Петкова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

5 май 2017 година
гр. София, България

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 108 ЪРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	Бележки	2016 хил. лв.	2015 хил. лв.
Приходи от продажби на готова продукция		69,220	80,678
Други приходи	5.1	5,080	4,817
Разходи за материали	5.2	(24,934)	(29,280)
Разходи за външни услуги	5.3	(19,279)	(22,014)
Разходи за амортизации	7,8	(13,956)	(14,049)
Разходи за възнаграждения	5.4	(6,006)	(5,870)
Разходи за осигуровки	5.4	(1,507)	(1,521)
Други печалби, нетно	5.5	1,722	2,886
Изменение в наличностите на готова продукция и незавършено производство		947	492
Оперативна печалба		**11,287**	**16,139**
Финансови приходи	5.6	806	166
Финансови разходи	5.6	(3,289)	(4,209)
Печалба преди данъци		**8,804**	**12,096**
Разходи за данък върху доходите	6	(821)	(1,210)
Печалба за годината		**7,983**	**10,886**
Друг всеобхватен доход			
Друг всеобхватен доход, неподлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди			
Актюерски загуби по планове с дефинирани доходи	16	(131)	(350)
Ефект от данък върху доходите	6	13	35
Друг всеобхватен доход, неподлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци		**(118)**	**(315)**
Общо всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		**7,865**	**10,571**

Главен счетоводител:
Ивета Първанова

Изпълнителен директор:
Тодор Костов

Годишният финансов отчет е одобрен с решение на Управителния съвет на 3 май 2017 г.

Пояснителните бележки от 10 страница до 54 страница са неразделна част от финансовия отчет.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 108 ЕРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:
05-05-2017
„Ърнст и Янг Одит„ ООД
Управител и регистриран одитор:

БАЛАНС
към 31 декември 2016 г.

	Бележки	2016 хил. лв.	2015 хил. лв.
АКТИВИ			
Дълготрайни активи			
Имоти, машини и оборудване	7	154,644	165,345
Нематериални активи	8	306	678
Инвестиции в дъщерни предприятия	9.1	21,760	21,760
Инвестиции в асоциирани предприятия	9.2	8,994	8,994
Други финансови активи		197	184
Общо дълготрайни активи		**185,901**	**196,961**
Краткотрайни активи			
Материални запаси	10	6,604	5,336
Земя, държана за продажба		326	326
Предоставени заеми на свързани лица	18	1,403	4,560
Търговски и други вземания	11	11,062	11,321
Разходи за бъдещи периоди		277	253
Парични средства	12	94	201
Общо краткотрайни активи		**19,766**	**21,997**
ОБЩО АКТИВИ		**205,667**	**218,958**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Основен капитал	13.1	1,093	1,093
Законови резерви	13.2	1,030	1,030
Премийни резерви	13.2	6,097	6,097
Неразпределена печалба		103,514	106,564
Общо собствен капитал		**111,734**	**114,784**
Дългосрочни пасиви			
Заеми от свързани лица	18	56,606	69,905
Провизии за рекултивация	15.1	4,485	4,469
Пасиви по отсрочени данъци	6	8,374	8,793
Задължения към персонала при пенсиониране	16	1,188	1,114
Провизия за потенциални задължения		350	100
Общо дългосрочни пасиви		**71,003**	**84,381**
Краткосрочни пасиви			
Търговски, други задължения и провизии	17	9,708	10,100
Заеми от свързани лица	18	5,035	4,650
Заеми от банки	14	8,063	4,781
Задължение за данък върху доходите		77	215
Приходи за бъдещи периоди		47	47
Общо краткосрочни пасиви		**22,930**	**19,793**
Общо пасиви		**93,933**	**104,174**
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		**205,667**	**218,958**

Главен счетоводител:
Ивета Първанова

Изпълнителен директор:
Тодор Костов

Годишният финансов отчет е одобрен с решение на Управителния съвет на 3 май 2017 г.

Пояснителните бележки от 10 страница до 54 страница са неразделна част от финансовия отчет.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 108 ЕРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

ХОЛСИМ (БЪЛГАРИЯ) АД с. БЕЛИИЗВОР

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски от финансовия отчет:

EY 05 -05- 2017

„Ърнст и Янг Одит„ ООД

Управител и регистриран одитор:

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	Основен капитал (Бележка 13.1)	Премийни резерви (Бележка 13.2)	Законови резерви (Бележка 13.2)	Неразпределена печалба	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
На 1 януари 2015 г.	**1,093**	**6,097**	**1,030**	**104,269**	**112,489**
Печалба за годината	-	-	-	10,886	**10,886**
Друг всеобхватен доход	-	-	-	(315)	**(315)**
Общо всеобхватен доход	-	-	-	10,571	**10,571**
Разпределени дивиденти (Бележка 19)	-	-	-	(8,255)	**(8,255)**
Плащане на база акции	-	-	-	(21)	**(21)**
На 31 декември 2015 г.	**1,093**	**6,097**	**1,030**	**106,564**	**114,784**
На 1 януари 2016 г.	**1,093**	**6,097**	**1,030**	**106,564**	**114,784**
Печалба за годината	-	-	-	7,983	**7,983**
Друг всеобхватен доход	-	-		(118)	**(118)**
Общо всеобхватен доход	-	-		7,865	**7,865**
Разпределени дивиденти (Бележка 19)	-	-	-	(10,891)	**(10,891)**
Плащане на база акции				(24)	**(24)**
На 31 декември 2016 г.	**1,093**	**6,097**	**1,030**	**103,514**	**111,734**

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 108 ЕРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: EY 05-05-2017 „Ърнст и Янг Одит„ ООД Управител и регистриран одитор:

ХОЛСИМ (БЪЛГАРИЯ) АД с. БЕЛИИЗВОР

Главен счетоводител: Ивета Първанова

Изпълнителен директор: Тодор Костов

Годишният финансов отчет е одобрен с решение на Управителния съвет на 3 май 2017 г.

Пояснителните бележки от 10 страница до 54 страница са неразделна част от финансовия отчет.

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	Бележки	2016 хил. лв.	2015 хил. лв.
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти и доставчици		92,974	107,542
Плащания на доставчици и клиенти		(52,899)	(60,186)
Плащания, свързани със заплати и осигуровки		(8,107)	(8,310)
Плащания към правителства		(111)	(106)
Получени лихви		184	20
Платени лихви		(3,094)	(3,926)
Платени комисионни		(16)	(21)
Платени данъци върху доходите		(1,364)	(1,234)
Парични потоци свързани с други данъци		(7,003)	(8,404)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		**20,564**	**25,375**
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Постъпления от продажба на имоти, машини и оборудване		9	920
Покупка на имоти, машини и оборудване		(3,241)	(3,692)
Възстановяване на правителствено дарение		-	-
Получени дивиденти		75	130
Предоставени заеми на свързани лица		(2,550)	(820)
Изплатени заеми на свързани лица		5,576	2,791
Парични средства на влятото дъщерно дружество		-	-
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност		**(131)**	**(671)**
Парични потоци от финансова дейност			
Постъпления от заеми от свързани лица		11,888	9,941
Изплатени заеми на свързани лица		(24,811)	(22,403)
Изплатени заеми на банки		-	(4,087)
Постъпления от заеми от банки		3,270	-
Изплатени дивиденти		(10,887)	(8,253)
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност		**(20,540)**	**(24,802)**
Нетно намаление на паричните средства и паричните еквиваленти		**(107)**	**(98)**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		201	299
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	12	**94**	**201**

Главен счетоводител:
Ивета Първанова

Изпълнителен директор:
Тодор Костов

ХОЛСИМ (БЪЛГАРИЯ) АД с. БЕЛИ ИЗВОР

Годишният финансов отчет е одобрен с решение на Управителния съвет на 3 май 2017 г.

Пояснителните бележки от 10 страница до 54 страница са неразделна част от финансовия отчет.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 108 ЕРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:
EY 05-05-2017
„Ърнст и Янг Одит„ ООД
Управител и регистриран одитор:

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

1. Корпоративна информация

Финансовият отчет на Холсим България АД („Дружеството") за годината, приключваща на 31 декември 2016 г., е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет от 3 май 2017 г.

Холсим България АД е акционерно дружество, регистрирано във Врачански окръжен съд по фирмено дело № 1355 от 1992 г. под името Белоизворски цимент, с ЕИК 816089656, със седалище с.Бели извор, общ.Враца, България и адрес на управление с.Бели извор, общ.Враца. На 28 юни 2002 г. с Решение № 21 Дружеството променя името си на Холсим България АД.

Финансовата година на Дружеството приключва на 31 декември.

На 09.09.2008 г. в Дружеството се влива Плевенски цимент АД. На 9 април 2014 г. в Дружеството се влива Енкон ООД.

Холсим България АД не е публично дружество, съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Към 31 декември 2016 г. и 2015 г. разпределението на акционерния капитал (1,093,403 акции, всяка с номинал 1 лев) на Дружеството, е както следва:

- Холсим Аусландбетайлигунгс, Германия 99.97 %
- Индивидуални акционери - физически лица 0.03 %.

Крайната компания-майка е ЛафаржХолсим Лтд, Швейцария.

Предметът на дейност на Дружеството включва добив на полезни изкопаеми за производство на клинкер и цимент, производство на цимент и други строителни материали, вътрешна и външна търговия с цимент, клинкер, варовик, инертни материали и други строителни материали.

Ръководството на Дружеството включва неговия Управителен съвет. Лицата, натоварени с общо управление са представени от Надзорния съвет на Дружеството.

Към 31 декември 2016 г. персоналът на Дружеството е 260 души.

2.1. База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на база историческа цена.

Финансовият отчет е представен в хиляди лева и всички показатели са закръглени до най-близките хиляда лева (хил. лв.), освен ако е упоменато друго.

Изявление за съответствие

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС"). Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС" по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

В настоящия индивидуален финансов отчет на Холсим България АД инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия са представени по цена на придобиване.

Дружеството отговаря на критериите, съгласно МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети*, за освобождаване от представяне на консолидиран финансов отчет, както следва:

- Крайната компания-майка, ЛафаржХолсим Лтд, Швейцария, притежава почти изцяло Холсим България АД чрез Холсим Аусландбетайлигунгс, Германия;
- Дълговите или капиталови инструменти на Холсим България АД не се търгуват на публичен пазар (местна или чуждестранна фондова борса или извънборсов пазар, включително местни и регионални пазари);
- Холсим България АД не е предоставило, нито е в процес на предоставяне на финансовия си отчет пред комисия по ценни книжа или друга регулаторна организация, за целите на емитиране на какъвто и да било клас инструменти на публичен пазар; и
- Крайната компания-майка, ЛафаржХолсим Лтд, Швейцария изготвя и представя консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС, на разположение за публично ползване. Този консолидиран финансов отчет е достъпен на интернет адрес www.lafargeholcim.com. Адресът на ЛафаржХолсим Лтд, Швейцария е 8645 Йона, Швейцария.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики

а) Превръщане на чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. Сделките в чуждестранна валута първоначално се отразяват във функционалната валута по обменния курс на датата на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути се преизчисляват във функционалната валута, в края на всеки месец, по заключителния обменен курс на Българска Народна Банка за последния работен ден от съответния месец. Всички курсови разлики се признават в печалбата или загубата за периода. Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута, се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване).

б) Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, до която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Дружеството и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение, като се изключат отстъпки, рабати и други данъци върху продажбите или мита. Дружеството анализира договореностите си за продажби според специфични критерии, за да определи дали действа като принципал или като агент.
То е достигнало до заключение, че действа като принципал във всички такива договорености. Преди да бъде признат приход, следните специфични критерии за признаване трябва също да бъдат удовлетворени:

Продажба на продукция и материали

Приходи се признават, когато съществените рискове и ползи от собствеността на продукцията и материалите са прехвърлени на купувача, което обичайно става в момента на тяхната експедиция.

Предоставяне на услуги

Приходите от услуги се признават на база етапа на завършеност на сделката към отчетната дата. Етапът на завършеност на сделката се определя на база на отработените до момента човекочасове като процент от общите човекочасове, които ще бъдат отработени за всеки договор. Когато резултатът от сделката (договора) не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава, само когато признатите разходи са възстановими.

Приходи от наеми

Приходите от наеми в резултат на оперативен лизинг на активи, се признават на база линейния метод за целия срок на лизинговия договор.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат като се използва методът на ефективния лихвен процент, представляващ процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания за очаквания срок на финансовия инструмент или за по-кратък период, когато е уместно, до балансовата стойност на финансовия актив. Приходът от лихви се включва във финансовия приход в отчета за всеобхватния доход.

Приходи от дивиденти

Приходите от дивиденти се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

в) Данъци

Текущ данък върху доходите
Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети към отчетната дата. Ръководството анализира отделните позиции в данъчната декларация, за които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и признава провизии, когато това е уместно.

Текущите данъци се признават директно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал (а не в печалбата или загубата за периода), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати извън печалбата или загубата за периода.

Отсрочен данък върху доходите
Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към отчетната дата, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики:

- освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества, освен до степента, до която Дружеството е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби:

- освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка отчетна дата и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целият или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати извън печалбата или загубата, се признават извън печалбата или загубата. Отсрочените данъци се признават в зависимост от свързаната с тях сделка или в другия всеобхватен доход, или директно в собствения капитал, когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно в собствения капитал през същия или предходни отчетни периоди.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към датата на баланса.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

в) Данъци (продължение)

Данък върху добавената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги, не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е приложимо; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в баланса.

г) Доходи на персонала при пенсиониране

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато Дружеството получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Допълнителна информация е представена в Бележка 16 и Бележка 17.

Дружеството има пенсионен план с дефинирани доходи, произтичащ от задължението му по силата на българското трудово законодателство и Колективния трудов договор, да изплати на служителите си при пенсиониране четири или осем брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж. Ако служител е работил за Дружеството в продължение на 10 години, получава осем брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години – четири. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Дружеството определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране чрез актюерския метод на прогнозните кредитни единици. Преоценките на пенсионния план с дефинирани доходи, включващи актюерски печалби и загуби, се признават незабавно в отчета за финансовото състояние срещу дебит или кредит на Неразпределената печалба чрез другия всеобхватен доход, в периода на тяхното възникване. Преоценките не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди. Разходите за минал стаж се признават в печалбата или загубата на по-ранна от:

- датата на допълнение или съкращение в плана, и
- датата на признаване на разходи за преструктуриране, съпътстващи измененията в плана.

Разходите за лихви се признават чрез прилагане на дисконтов фактор към задължението за доходи на персонала за пенсиониране. Измененията в последното се признават в печалбата или загубата за периода и се представят както следва:

- Разходите за стаж, включващи разходите за текущ стаж, разходите за минал стаж, както и печалбите и загубите в резултат на съкращения или нерутинни уреждания по плана се включват в статия „Разходи за персонала";
- Разходите за лихви се представят също в статия „Разходи за персонала".

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

- **Финансови активи**

Първоначално признаване

Финансовите активи, в обхвата на МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване*, се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и вземания, или като инвестиции, държани до падеж или като финансови активи на разположение за продажба, или като деривативи, определени като хеджиращи инструменти при ефективно хеджиране както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови активи при първоначалното им признаване.

Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Редовните покупки или продажби на финансови активи се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Дружеството се е ангажирало да купи или продаде актив. Редовните покупки или продажби са покупки или продажби на финансови активи, чиито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар.

Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия
В индивидуалния финансов отчет на Дружеството, инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия са оценени по цена на придобиване. Допълнителна информация е представена Бележка 9.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите активи зависи от тяхната класификация, както следва:

Заеми и вземания
Заемите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното им признаване, заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в печалбата или загубата за периода. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за всеобхватния доход като други разходи.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли;
- договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са прехвърлени или Дружеството е приело задължението да плати напълно получените парични потоци без съществена забава към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което (а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или (б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазило контрола върху него.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

Финансови активи (продължение)

Отписване (продължение)

Когато Дружеството е прехвърлило договорните си права за получаване на парични потоци от финансовия актив или е встъпило в споразумение за прехвърляне и нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но е запазило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаграждението, което може да се наложи да бъде възстановено от Дружеството.

Обезценка на финансови активи

Към всяка отчетна дата Дружеството прави преценка дали съществуват обективни доказателства, че даден финансов актив или група от финансови активи може да е обезценена. Финансовият актив или групата от финансови активи се счита за обезценена, когато съществуват обективни доказателства за обезценка в резултат на едно или повече събития, които са възникнали след първоначалното признаване на актива ("събитие за понесена загуба") и това събитие за понесена загуба оказва влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или групата от финансови активи, които могат да бъдат надеждно оценени. Доказателствата за обезценка могат да включват индикации, че длъжници или група от длъжници изпитват сериозни финансови затруднения или са в неизпълнение или просрочие при изплащането на лихви или главници, или вероятност да обявят неплатежоспособност/ свързадлъжнялост или да предприемат финансова реорганизация, или когато наблюдавани данни индикират измеримо намаление в очакваните бъдещи парични потоци, като например промени в просрочията или икономически условия, които са свързани с неизпълнения от страна на длъжниците.

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, Дружеството първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка индивидуално за финансови активи, които са съществени поотделно или колективно за финансови активи, които не са съществени поотделно. Ако се определи, че не съществуват обективни доказателства за обезценка на индивидуално оценяван финансов актив, независимо дали той е съществен или не, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики на кредитен риск и тази група от финансови активи се оценява за обезценка на колективна база. Активи, които са оценени за обезценка индивидуално и за които загубата от обезценка е и продължава да бъде признавана, не се включват в колективната оценка за обезценка.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци (като се изключват бъдещи очаквани загуби по заеми, които все още не са понесени). Сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци се дисконтира по първоначалния ефективен лихвен процент на финансовите активи. Ако заем има плаващ лихвен процент, процентът на дисконтиране за оценка на загубата от обезценка представлява текущият ефективен лихвен процент.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

Финансови активи (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (продължение)

Балансовата стойност на актива се намалява чрез използване на коректива сметка и сумата на загубата се признава в печалбата или загубата за периода. Приходите от лихви продължават да се начисляват върху намалената балансова стойност като се използва лихвения процент, който е използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци за целите на оценка на загубата от обезценка. Приходите от лихви се отразяват като част от финансовите приходи в отчета за всеобхватния доход. Заемите, наред със свързаните с тях провизии, се отписват, когато не съществува реалистична възможност те да бъдат събрани в бъдеще и всички обезпечения са реализирани или са били прехвърлени на Дружеството. Ако в последваща година, сумата на очакваната загуба от обезценка се увеличи или намалее, поради събитие, възникващо след признаването на обезценката, по-рано признатата загуба от обезценка се увеличава или намалява чрез корекция в коректива сметка. Ако бъдещо отписване бъде възстановено на по-късен етап, възстановяването се признава в печалбата или загубата за периода.

Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка на некотиран капиталов инструмент, който не се отчита по справедлива стойност, защото тя не може да се оцени надеждно, сумата на загубата от обезценка се оценява като разлика между балансовата стойност на финансовия актив и сумата, която се очаква да се възстанови от него, ако тя може да се оцени надеждно. Загубите от обезценка се признават в печалбата или загубата за периода. Те не подлежат на възстановяване.

- **Финансови пасиви**

Първоначално признаване и оценяване

Финансовите пасиви, в обхвата на МСС 39, се класифицират като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, или като деривативи, които са ефективни хеджиращи инструменти, както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови пасиви при първоначалното им признаване.

Финансовите пасиви се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на заеми и привлечени средства, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия пасив.

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения и лихвоносни заеми.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както следва:

Заеми и привлечени средства

След първоначалното им признаване, заемите и привлечените средства се оценяват по амортизирана стойност при използване на метода на ЕЛП. Печалбите и загубите от заеми и привлечени средства се признават в печалбата или загубата за периода, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите разходи в печалбата или загубата за периода.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

- **Финансови пасиви (продължение)**

Отписване
Финансов пасив се отписва, когато той е погасен, т.е. когато задължението определено в договора е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл.

Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при значително различни условия или условията на съществуващия пасив бъдат съществено модифицирани, тази замяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов пасив, а разликата в съответните балансови стойности се признава в печалбата или загубата за периода.

е) Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в баланса, когато и само когато, е налице юридически упражняемо право за компенсиране на признатите суми и Дружеството има намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

ж) Справедлива стойност на финансовите инструменти

Дружеството отчита нефинансови активи като земя държана за продажба по справедлива стойност към отчетната дата. Справедливите стойности на финансовите инструменти, оценени по амортизирана стойност, са оповестени в Бележка 23.

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Дружеството.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

Дружеството използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

ж) Оценяване на справедлива стойност (продължение)

- Ниво 1 – Използват се котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Дружеството преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер(и) от едно ниво в друго.

Ръководството на Дружеството определя политиките и процедурите, които се прилагат по отношение както на регулярните оценки по справедлива стойност, така и на нерегулярните оценки по справедлива стойност, като тези на активи, държани за продажба/разпределение към собствениците.

Обикновено за оценяването на справедливата стойност на съществените активи и на съществените пасиви се ангажират външни независими или вътрешни специалисти-оценители като необходимостта от тях се преценява всяка година от ръководството на Дружеството. След обсъждане със специалистите- оценители, ръководството решава кои оценителски методи и входящи данни са най-уместни да бъдат използвани при всеки конкретен случай.

Към всяка отчетна дата, ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване съгласно счетоводните политики на Дружеството. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като сключени договори и други подходящи документи. Също така, ръководството, съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни.

За целите на оповестяването на справедливата стойност, Дружеството определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

з) Нетекущи активи, държани за продажба или за разпределение към собствениците и преустановени дейности

Дружеството класифицира нетекущи активи и групи, подлежащи на освобождаване, като държани за продажба или за разпределение към собствениците, ако техните балансови стойности основно ще бъдат възстановени по-скоро чрез продажба или разпределение, отколкото чрез продължаваща употреба. Тези нетекущи активи и групи, държани за продажба или разпределение, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедлива стойност, намалена с разходите за продажба или разпределение. Разходите за разпределение са тези, които се отнасят пряко към разпределението и възникват вследствие на него, и не включват финансови разходи и разходи за данък върху доходите.

Критериите за класификация на нетекущи активи или групи като държани за разпределение се считат за изпълнени, единствено когато разпределението е много вероятно и активът или групата е на разположение за незабавно разпределение в настоящото си състояние. Действията, необходимите за завършване на фактическото разпределение не трябва да показват, че има вероятност да настъпят съществени промени или то да не бъде осъществено. Ръководството трябва да е поело ангажимент за завършване на разпределението в рамките на една година от датата на класификацията. Сходни критерии се прилагат и към класификацията на нетекущи активи или групи като държани за продажба.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

з) Нетекущи активи, държани за продажба или за разпределение към собствениците и преустановени дейности (продължение)

Имот, машина или съоръжение, или нематериален актив престава да бъде амортизиран след класифицирането му като държан за продажба или разпределение.

Активите и пасивите, класифицирани като държани за продажба или разпределение се представят отделно като текущи позиции в отчета за финансовото състояние.

и) Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

й) Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, ако има такава. Цената на придобиване включва и разходи за подмяна на части от машините и съоръженията, и разходи по заеми по дългосрочни договори за строителство, при условие, че отговарят на критериите за признаване на дълготраен материален актив. При извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение, те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие, че отговарят на критериите за признаване на дълготраен материален актив. Всички други разходи за ремонт и поддръжка се признават в печалбата или загубата в периода, в който са извършени.

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите, който е определен както следва:

Сгради	35 години
Машини и съоръжения и оборудване	10-30 години
Стопански инвентар	3-10 години
Транспортни средства	5-10 години

Имот, машина или съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива), се отчитат в печалбата или загубата за периода, в който активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година, се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят проспективно.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

к) Лизинг

Определянето дали дадено споразумение представлява или съдържа лизинг се базира на същността на споразумението, в неговото начало, и изисква оценка относно това дали изпълнението на споразумението зависи от използването на конкретен актив или активи и дали споразумението прехвърля правото за използване на актива.

Дружеството като лизингополучател

Лизинговите плащанията по договори за оперативен лизинг се признават като разход в печалбата или загубата за периода на база линейния метод за целия срок на лизинговия договор.

Дружеството като лизингодател

Лизингов договор, при който Дружеството запазва в значителна степен всички рискове и изгоди от собствеността върху наетия актив, се класифицира като оперативен лизинг. Първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същата база както лизинговите приходи. Условните наеми се признават като приходи в периода, в който бъдат заработени.

л) Разходи по заеми

Разходи по заеми, пряко свързани с придобиването, изграждането или производството на актив, който по необходимост отнема значителен период от време, за да се подготви за предназначението си или за продажбата си, се капитализират като част от неговата цена на придобиване. Всички други разходи по заеми се отчитат като разход в периода, в който възникват. Разходите по заеми включват лихвите и други разходи, които Дружеството извършва във връзка с получаването на привлечени средства.

м) Нематериални активи

Нематериалните активи се оценяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване, нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Нематериалните активи, с ограничен полезен живот, се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Поне в края на всяка финансова година, се извършва преглед на полезния живот и прилаганите методи на амортизация на нематериалните активи, с ограничен полезен живот. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третират като промяна в приблизителните счетоводни оценки.

Амортизация на нематериалните активи се начислява на база линейния метод, според определения полезен живот на активите. Полезният живот на нематериалните активи е определен както следва:

- Концесионни права и права върху интелектуална собственост – от 2 до 10 години;
- Софтуер и други нематериални активи – от 2 до 5 години.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива, се отчитат в печалбата или загубата за периода, когато активът бъде отписан.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

н) Материални запаси

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализируема стойност. Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормалния ход на дейността, намалена с очакваните разходи за завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

Оценката на материални запаси е както следва:

Суровини и материали	- доставна стойност, определена на база на метода „среднопретеглена стойност";
Готова продукция и незавършено производство	- стойността на употребените преки материали, труд и променливи и постоянни общи производствени разходи, разпределени на база на нормален производствен капацитет, без да се включват разходите по заеми.

о) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата, Дружеството оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Дружеството определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му в употреба.

Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на даден актив или ОГПП е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност.

При определянето на стойността в употреба на актив, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата се определя чрез използването на подходящ модел за оценка. Направените изчисления се потвърждават чрез използването на други модели за оценка или други налични източници на информация за справедливата стойност на актив или обект, генериращ парични потоци.

Към всяка отчетна дата, Дружеството преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка на актив, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Ако съществуват подобни индикации, Дружеството определя възстановимата стойност на този актив. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в преценките, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. В този случай, балансовата стойност на актива се увеличава до неговата възстановима стойност. Увеличената, вследствие на възстановяване на загубата от обезценка, балансова стойност на актив не може да превишава балансовата стойност, такава, каквато би била (след приспадане на амортизацията), в случай, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за съответния актив. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в печалбата или загубата за периода.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

п) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства в баланса включват парични средства по банкови сметки и в брой.

За целите на изготвянето и представянето на Отчета за паричните потоци паричните средства и паричните еквиваленти включват парични средства по банкови сметки и в брой, както са посочени по-горе.

р) Провизии

Общи

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития; има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи; и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Дружеството очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за всеобхватния доход, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като финансов разход.

Провизии за рекултивация

Съгласно договор за концесии за използване на кариерите, Дружеството е задължено да рекултивира кариерите след прекратяване на добива от тях. Провизията за рекултивация се базира на най-добрата преценка на ръководството за разходите, които ще бъдат извършени след прекратяване на експлоатацията на кариерите. Очакваните разходи за рекултивация се преглеждат годишно и се коригират, ако това е необходимо.

Провизия за преструктуриране

На база на конструктивно задължение към датата на баланса за преструктуриране на производствения процес, е призната провизия за преструктуриране. Тя е определена като най-добрата приблизителна оценка за разходите по очакваните дейности по преструктуриране въз основа на сключени договори с подизпълнители и вътрешни разчети. Очакваните разходи за покриване на конструктивното задължение подлежат на преразглеждане към всяка дата на баланса и корекция, ако това е необходимо.

с) Квоти за емисии на парникови газове

Квотите за емисии на парникови газове (въглероден диоксид) се отчитат по „нетния пасивен метод", според който Дружеството не признава актив в баланса за разпределените от държавата квоти, тъй като те са получени безвъзмездно и първоначалната им стойност (цената на придобиване) е нула. Дружеството признава пасив за емисиите на въглероден диоксид, когато емисиите са излъчени и са в превишение над разпределените квоти (съгласно националния план за разпределение на квоти за търговия с емисии на парникови газове), а следва да бъдат предадени на държавата. Пасивът се оценява по стойността, която ще е необходима за закупуването на квоти, дължими на държавата (справедлива стойност). Квотите за емисии на парникови газове, които са придобити в допълнение на разпределените квоти, се признават като актив по цена на придобиване. Следвайки груповите политики на „ЛафаржХолсим" Дружеството представя печалбите или загубите, свързани с признаване, отписване и други сделки с емисии като Други печалби или загуби, нетно.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

т) Правителствени дарения

Правителствените дарения се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени. Когато дарението е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението е свързано с актив, то се представя в намаление на отчетната стойност на свързания с него актив. Правителствените дарения се отчитат в печалбата или загубата чрез намалени разходи за амортизация за срока на полезен живот на свързания с дарението актив.

Когато Дружеството получава немонетарни дарения, активите се отразяват по цена на придобиване. Когато от страна на правителството или свързани с него институции се предоставят заеми или подобна помощ с лихвен процент под текущия приложим пазарен лихвен процент, ефектът от тази преференциална лихва се разглежда като допълнително правителствено дарение.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Счетоводните политики на Дружеството са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период, с изключение на следните изменени МСФО, възприети от 1 януари 2016 г.

МСС 16 ***Имоти, машини и съоръжения*** **и МСС 38** ***Нематериални активи (Изменения) – разяснение на допустимите методи на амортизация***
Измененията разясняват принципа на МСС 16 и МСС 38, че приходите отразяват икономическите ползи получени в резултат на оперирането на бизнеса (от който активът е част), като цяло, а не икономическите ползи само от използването на актива. В резултат на това е недопустимо определянето на амортизациите на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи на бази, свързани с генерираните приходи. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

МСС 16 ***Имоти, машини и съоръжения*** **и МСС 41** ***Земеделие (Изменения) - Многогодишни култури***
Съгласно измененията многогодишните култури са в обхвата на МСС 16 и се оценяват според изискванията на МСС 16, т.е. според възприетата счетоводна политика по модела на цената на придобиване или по модела на преоценената стойност при последващо оценяване. Земеделската продукция от многогодишни култури (например плодовете на овощно дърво) остават в обхвата на МСС 41. Правителствените помощи за многогодишни култури се отчитат по МСС 20 Счетоводно отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ, вместо по МСС 41. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

МСС 19 ***Доходи на наети лица (Изменение) - Вноски от наетите лица***
Изменението касае вноските от наети или трети лица в пенсионни планове с дефинирани доходи. Целта му е да опрости осчетоводяването на вноските, които не зависят от прослужения стаж, като например, вноски от наети лица, които се изчисляват като фиксиран процент от работната заплата. Възприемането на изменението не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

МСФО 11 ***Съвместни споразумения (Изменение): Счетоводно отчитане на придобиване на участие в съвместна дейност***
Добавени са насоки за отчитане на придобиване на участие в съвместна дейност, която представлява бизнес по смисъла на МСФО. Дружеството не е имало участия в обхвата на това изменение.

МСФО 10, МСФО 12 и МСС 28: ***Инвестиционни предприятия: Прилагане на освобождаването от изготвяне на консолидиран финансов отчет (Изменения)***
Измененията разясняват, че освобождаването от представяне на консолидиран финансов отчет важи за компания-майка, която е дъщерно дружество на инвестиционно предприятие, което оценява всички дъщерни дружества по справедлива стойност. Също така, измененията уточняват, че единствено дъщерно дружество, което не отговаря, само по себе си, на дефиницията за инвестиционно предприятие и предоставя услуги по подпомагане на дейността на инвестиционното предприятие в групата, подлежи на консолидация. Всички други дъщерни дружества на инвестиционното предприятие се оценяват по справедлива стойност. Измененията в МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия позволяват инвеститор, който прилага метода на собствения капитал, да запази оценяването по справедлива стойност по отношение на своите дъщерни дружества. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

МСС 1 ***Представяне на финансови отчети: Оповестявания (Изменения)***
Измененията са свързани с насърчаване на дружествата да прилагат професионална преценка при избора на информация, която да се оповести и начина на представянето й, и пояснява съществуващите изисквания на МСС 1. Измененията касаят същественост, последователност на бележки, междинни суми и разбивки, счетоводни политики и представяне на компоненти на другия всеобхватен доход, свързани с инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал. Измененията в МСС 1 не засягат финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството, а единствено представянето във финансовия отчет.

МСС 27 ***Индивидуални финансови отчети (Изменение)***
Изменението позволява използването на метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместно контролирани предприятия и асоциирани предприятия в индивидуалния финансов отчет. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2010-2012 година

Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 2 Доходи на базата на акции – променени са дефинициите на 'условия, даващи право на упражняване' и 'пазарни условия'. Добавени са дефиниции за 'условие за изпълнение на определени показатели' и 'условие за прослужване на определен период';
- МСФО 3 Бизнес комбинации – дават се разяснения относно отчитането на условно възнаграждение във връзка с бизнес комбинация;
- МСФО 8 Оперативни сегменти – изискват се допълнителни оповестявания на преценките на ръководството, направени по отношение на групирането на оперативни сегменти и се дават уточнения за равнението на общата сума на сегментните активи с общо активите на отчитащото се предприятие;
- МСФО 13 Оценяване на справедлива стойност – уточнява се взаимодействието с МСФО 9 по отношение на краткосрочните вземания и задължения;
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – изменението изисква при преоценка на дълготраен материален актив, неговата отчетна стойност да бъде коригирана по подходящ начин съобразно преоценената балансова стойност, докато натрупаната амортизация да бъде изчислена като разликова величина между отчетната стойност и балансовата стойност на актива, след приспадане на натрупаните загуби от обезценка;
- МСС 24 Оповестяване на свързани лица – разяснява се, че управляващо дружество, което предоставя ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие, се счита за свързано лице. Съответно, е необходимо да се оповести възнаграждението/непогасеното задължение за извършване на управленски услуги;
- МСС 38 Нематериални активи – същите изменения както в МСС 16 по-горе.

Възприемането на посочените по-горе изменения в стандартите няма ефект върху настоящия финансов отчет на Дружеството.

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2012-2014 година

Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности – уточнява се, че промяната на начина на освобождаване от актива (продажба или разпределение към собствениците) не се счита за нов план за освобождаване от актива, а представлява продължение на първоначалния план;
- МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания – дават се примери за продължаващо участие във финансов актив и изискваните оповестявания в съкратен междинен финансов отчет;
- МСС 19 Доходи на наети лица – дават се разяснения по отношение на параметрите определящи дисконтовия процент при изчисление на дългосрочни задължения.
- МСС 34 Междинно финансово отчитане – разяснява се, че изискваните оповестявания е необходимо да се съдържат или в междинните финансови отчети, или, чрез препратка, да могат да бъдат проследени до друга междинна информация (например доклад на ръководството), която следва да е на разположение на потребителите при същите условия и по същото време.

Възприемането на посочените по-горе изменения в стандартите няма ефект върху настоящия финансов отчет на Дружеството.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни активи и пасиви към датата на баланса, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Преценки

При прилагането на възприетите счетоводни политики, ръководството на Дружеството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет:

Представяне на парични потоци, свързани с банкови заеми в отчета за паричните потоци
Дружеството представя парични потоци, свързани с банкови заеми, в отчета за паричните потоци нетно, поради значителния обем входящи и изходящи парични транзакции за отчетния период и използването на кредитни линии като неразривна част от кеш мениджмънта.

Действащо предприятие

Холсим България АД има подписани два концесионни договора – за кариера за добив на варовик и за кариера за добив на мергел. Срокът на концесиите изтича в началото на 2018 г. В тази връзка ръководството на Дружеството е подготвило документите за удължаване срока на концесиите и те са внесени през месец декември 2016 г. В допълнение, към внесеното искане за продължаване на срока на предоставените концесии, концесионерът "Холсим България" АД няма неизпълнени задължения към държавата по сключените договори за ползване на подземно природно богатство. Това дава основания на ръководството да смята, че срокът на концесиите ще бъде продължен с още до 15 години, съгласно законовата уредба действаща в страната.

В допълнение към 31 декември 2016 г. Дружеството е отчело надвишаване на краткосрочните пасиви над краткосрочните активи с 3,164 хил. лв.. Към 31 декември Дружеството има неизползвани лимити по сключени банкови заеми в размер на 29,028 хил. лв. Ръководството на Дружеството счита, че ще поднови краткосрочните револвиращите кредитни линии на Дружеството, което ще осигури достатъчно оборотен капитал.

Въз основа на гореизложените обстоятелства, ръководството на Дружеството е направило оценка относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие в обозримо бъдеще и е достигнало до заключение, че принципът-предположение за действащо предприятие е подходящ при изготвянето на настоящия финансов отчет.

Приблизителни оценки и предположения
Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към датата на отчета за финансовото състояние, и за които съществува значителен риск, че биха могли да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

Провизия за рекултивация

Дружеството признава провизия за рекултивация, свързана с договори за концесии от 1997 г. на кариера „Мергел" с. Бели Извор и кариера „Варовик" с. Лиляче, както и с договори за концесии от 1998 г. и 2004 г. на кариера „Мергел", с. Бели Бряг, кариера „Варовик", Кайлъка и Кариера „Мергел", Томовото. Оценката на настоящата стойност на задължението за рекултивация е свързано с предположения относно възрастовия анализ на кариерите, намиращи се в експлоатация, разходите за възстановяване на територията, дисконтов фактор и др. Към 31 декември 2016 г. най-добрата приблизителна оценка на провизията за рекултивация възлиза на 4,485 хил. лв. (2015 г.:4,469 хил. лв.). Допълнителна информация е оповестена в Бележка 15.

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

Полезни животи на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи
Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството. Информация за сроковете на полезен живот е представена в Бележка 2.2й) и 2.2м).

Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерски методи за оценки. Тези оценки изискват да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещо нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Провизията за доходи на персонала при пенсиониране не е определена на база на оценка на актюер, а чрез изчислителен модел, разработен от Дружеството. Ръководството счита, че стойността на провизията към датата на баланса не би се отличавала съществено от актюерската оценка, тъй като са приложени всички изисквания на МСС 19 Доходи на наети лица при разработването на изчислителния модел, използван от Дружеството. Към 31 декември 2016 г. задължението на Дружеството за доходи на персонала при пенсиониране е в размер на 1,188 хил. лв. (2015 г.: 1,114 хил. лв). Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в Бележка 16.

Обезценка на вземания

Дружеството използва коригираща сметка за отчитане на провизията за обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти. Ръководството преценява адекватността на обезценката на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат (над очакваното), стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към датата на баланса. Към 31 декември 2016 г. обезценката на вземанията възлиза на 2,439 хил. лв. (2015 г.: 3,754 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Бележка 11.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Дружеството към датата на издаване на настоящия финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Дружеството възприеме тези стандарти за първи път. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

МСФО 9 ***Финансови инструменти: Класификация и оценяване***

МСФО 9 влиза в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018 г., като се позволява по-ранното му прилагане. Финалната версия на МСФО 9 Финансови инструменти обхваща всички фази на проекта по разработване на МСФО 9 и заменя МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване и всички предишни редакции на МСФО 9. Стандартът въвежда нови изисквания относно класификация и оценяване, обезценка и отчитане на хеджиране. Дружеството предстои да анализира и оцени ефектите от този стандарт върху бъдещото финансово състояние и резултати от дейността.

МСФО 15 ***Приходи по договори с клиенти***

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., като се позволява по-ранното му прилагане. МСФО 15 въвежда модел от пет стъпки, който е приложим към приходите по договори с клиенти (с малки изключения), независимо от типа на сделката или дейността. Стандартът ще се прилага и по отношение на признаването и оценяването на печалби и загуби от продажба на някои нефинансови активи, които произтичат от нерегулярни дейности (например продажба на имоти, машини и съоръжения или нематериални активи). Ще се изискват по-детайлни оповестявания, включително разбивки на общите приходи, информация за отделните задължения за изпълнение, изменение в салдата на отчетените активи и пасиви по договори с клиенти, както и ключови преценки и оценки. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от възприемането на този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 15 ***Приходи по договори с клиенти (Разяснения)***

Разясненията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Целта на разясненията, е да се изяснят намеренията, при разработването на МСФО 15, по отношение на отчитането на идентифицираните задължения за изпълнение, изменение в текста на принципа „отделно разграничим", анализ на договорености за продажби за определянето дали дружеството действа като принципал или като агент, както и прилагането на принципа за контрол, нови изисквания за лицензите предоставяйки допълнителни насоки за отчитане на интелектуалната собственост и авторските права. Разясненията също предоставят допълнителни практически насоки за прилагането на пълен ретроспективен подход и модифициран ретроспективен подход при преминаване към МСФО 15. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от възприемането на тези разяснения върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 16 ***Лизинг***

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. МСФО 16 определя принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на лизинг и за двете страни по договор, т.е. клиента („лизингополучател") и на доставчика („лизингодател"). МСФО 16 изисква лизингополучателите да отчитат повечето лизинги в баланса и да прилагат единен модел при отчитането на всички лизингови договори, с някои изключения. Отчитането при лизингодателите не се променя по същество. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от възприемането на този стандарт върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Изменения в **МСФО 10** ***Консолидирани финансови отчети*** **и МСС 28** ***Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие***

Измененията разглеждат установеното несъответствие между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие. Признава се пълната печалба или загуба, когато сделката касае бизнес и част от печалбата или загубата, когато сделката касае активи, които не представляват бизнес. Влизането в сила на това изменение е отложено за неопределено време от БМСС в зависимост от резултатите от неговия проучвателен проект, касаещ отчитане по метода на собствения капитал. Дружеството не очаква тези изменения да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

МСС 12 ***Данъци върху дохода (Изменения) – Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби***
Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията дават разяснения относно отчитането на отсрочените данъчни активи за нереализирани загуби, за да се преодолеят различията, които възникват в практиката при прилагането на МСС 12 по отношение на: приспадаеми временни разлики, възникващи при преоценка на дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност; възстановяване на активи по стойност, по-голяма от тяхната балансова стойност; наличие на вероятна бъдеща облагаема печалба; комбинирано спрямо индивидуално оценяване. Не се очаква измененията да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

МСС 7 ***Отчет за паричните потоци (Изменения) – Инициатива по оповестяване***
Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Целта на тези изменения е да позволи на потребителите на финансови отчети да оценят промените на пасивите, произтичащи от финансова дейност. Измененията изискват оповестявания, които позволяват на инвеститорите да оценят промените на пасивите, произтичащи от финансова дейност, включително промени, произтичащи от парични потоци и непарични промени. Не се очаква измененията да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

МСФО 2 ***Плащане на базата на акции (Изменения): Класификация и оценяване на сделки с плащане на базата на акции***
Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията предвиждат изисквания за: счетоводното отчитане на ефектите от условията за упражняване и неупражняване върху оценяването на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; за плащане на базата на акции с възможност за нетно от задълженията за данък при източника уреждане и за изменения на условията за плащане на базата на акции, което променя класификацията от сделка уреждана с парични средства в сделка, уреждана чрез издаване на инструменти на собствения капитал.Не се очаква измененията да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

МСФО 4 ***Застрахователни договори (Изменения): Прилагане на*** **МСФО 9** ***Финансови инструменти с*** **МСФО 4** ***Застрахователни договори***
Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. Целта на измененията е да преодолеят несъответствието между датите на влизане в сила на МСФО 9 и очаквания нов застрахователен стандарт МСФО 17 Застрахователни договори. Дружествата, които издават застрахователни договори все още ще могат да възприемат МСФО 9 на 1 януари 2018 г. С измененията се въвеждат два алтернативни подхода - подход за временно освобождаване и подход на припокриване. Временното освобождаване позволява на дружествата да отложат датата на възприемане на МСФО 9. Подходът на припокриване позволява на дружествата, които прилагат МСФО 9 от 2018 г. да премахнат от печалбата или загубата ефекта, произтичащ от някои счетоводни несъответствия, които могат да възникнат от прилагането на МСФО 9 преди МСФО 17. Не се очаква измененията да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

КРМСФО 22 ***Отчитане на сделки и авансови плащания по сделки в чуждестранна валута***
Разяснението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., като се позволява по-ранното му прилагане. Разяснението разглежда въпроса за определяне на датата на сделката за целите на определянето на спот валутния курс, който ще се използва за превалутиране на актива, прихода или разхода (или част от тях) при първоначалното им признаване, което е свързано с отписването на непаричен предплатен актив или отсрочен приход, произтичащи от платено или получено авансово плащане по сделка в чуждестранна валута. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от разяснението върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСС 40 ***Инвестиционни имоти (Изменения): Прехвърляне на инвестиционен имот***
Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията дават разяснения относно прехвърляния от или към инвестиционен имот при промяна в намеренията на ръководството само когато има доказана промяна в използването. Не се очаква измененията да имат ефект върху бъдещите финансови отчети на Дружеството.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2014-2016 година

В цикъла 2014-2016 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, касаещи три стандарта, които ще влязат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г. / 1 януари 2018 г. Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане - заличаване на краткосрочните освобождавания от изискванията за предприятията, прилагащи за първи път стандартите. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);
- МСФО 12 Оповестяване на участия в други предприятия - пояснява обхвата на изискването за оповестяване в МСФО 12 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г.), и
- МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - оценяване на предприятието, в което е инвестирано по справедлива стойност (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.).

Дружеството ще анализира и оцени ефекта от измененията върху бъдещите си финансови отчети.